

گزارش نماینده خاص منشی عمومی برای افغانستان
به شورای امنیت س
ازمان ملل متحد

چنانچه ارائه شده است - ۲۹ سپتمبر ۲۰۱۰

عالی جناب از شما به خاطر فرصتی که به نمایندگی از خانواده سیستم سازمان ملل متحد در افغانستان برای ارائه گزارش مختصری به شورا امنیت عطاء نموده اید اظهار سپاس می نمایم.

در طول چند ماه گذشته، چنانچه اغلب در افغانستان رخ می دهد، اتفاقات زیادی رخ داده است. از زمان آخرین گزارش من به این شورا، برخی رویداد های کلیدی رخ داده است. می خواهم برخی از این رویداد ها را که قبل از انتخابات پارلمانی رخ داده و نیز بسیار توقع می رفت که رخ بدهد، را مرور کنم تا پیشرفتی که در افغانستان حاصل شده است از دید ما دور نشود.

اجازه دهید از موضوع که شورا امنیت با آن بسیار آشنا است، آغاز کنم، زیرا بسیاری ما در آن زمان در آن شرکت نموده بودیم - کنفرانس کابل. این کنفرانس که در ۲۰ جولای برگزار شده بود، و در واقع تعهد دولت افغانستان را برای به دست گرفتن کنترل بیشتر آینده خود را تقویت کرد. این پیامی بود که ما از کنفرانس دریافت کردیم.

آمادگی های اساسی رویدست گرفته شده تا به مسائل متنوع زیادی بپردازد، که شامل همکاری گسترده بین وزارتخانه ها و نیز سطح عالی از تعامل از جانب جامعه بین المللی با مقامات افغان و جامعه مدنی بود. دولت افغانستان، از جمله نیرو های امنیتی افغانستان - و خوشحالم که دوست ما وزیر امور خارجه افغانستان نیز اینجا با ماست تا آن را بطور عمومی بشنود> باید مورد تقدیر قرار گیرد، زیرا هر کسی که در کنفرانس شرکت کرده بود از نحوه سازماندهی و چگونگی برگزاری آن تحت تأثیر قرار گرفته بودند. این کنفرانس به خدمات زیادی لوژستیکی، سازمانی و همچنان آمادگی های گسترده نیاز داشت.

این کنفرانس، لحظه ای کلیدی در پروسه کابل بود، همانطور که اکنون آن را به این نام می خوانیم که با دومین سخنرانی افتتاحیه رئیس جمهور کرسی آغاز شد. در حالی که آن سخنرانی یک طرح برای کار گسترده در امور حکومتداری را تعیین کرد، کنفرانس با تشریح مجموعه ای از تعهدات مشترک، جزئیاتی را به آن طرح کار اضافه نمود. این تعهدات شامل تدوین یک

چوکات کاری، جدول زمانی مشخص، معیارهای برای برنامه‌های اولویت ملی، پیشرفت به سوی رهبری امور امنیتی افغانستان، بهبود حکومتداری و البته شامل موضوع بسیار جدی و مهم، یعنی مقابله با فساد اداری نیز می‌شود.

از زمان کنفرانس، دولت گام‌های مهمی را در زمینه برنامه ریزی فنی برداشته است. اول، دولت قصد خود را - و ما تأیید می‌کنیم که این اتفاق در حال رخ دادن است - برای ادامه آن از طریق رویکرد گروهی/کلیستر - یعنی وزارتخانه‌های مختلف با همکاری جامعه بین‌المللی - برای پیگیری اولویت‌های که روی آن توافق شده، اعلام کرده است. این هدف اصلی کنفرانس بود: تلاش برای شناسایی اولویت‌های که همه ما بتوانیم خود را با این اولویت‌ها هماهنگ بسازیم. دوم، آغاز به اجراء کردن ۲۱ برنامه اولویت ملی که در کنفرانس بالای آن توافق صورت گرفته بود.

سوم، دولت اصلاحات مدیریت مالی عمومی را که برای همه نگران‌کننده است، فوراً آغاز کرده است که شامل بررسی ۱۴ وزارتخانه به رهبری وزارت مالیه می‌باشد. چهارم، دولت اعلام نموده است که بخاطر مبارزه با فساد اداری که در کنفرانس روی آن توافق شده است، کار را آغاز خواهد کرد، که شامل ایجاد یک کمیته مشترک نظارت و ارزیابی تا پایان این ماه نیز می‌شود.

اکنون اجازه دهید تا به موضوعی که در چند ماه گذشته برای ما در اولویت قرار داشت نگاهی بیندازیم - انتخابات. مدت زمان برای مبارزات انتخاباتی از ۲۳ جون تا ۱۵ ماه سپتمبر ادامه داشت و صادقانه بگویم - ما حتی همین امروز صبح در مورد این موضوع صحبت می‌کردیم - که تغییر بسیار بزرگی نسبت به وقایع سال ۲۰۰۵ از مشخصه آن بود. مردم حضور داشتند، مشغول مبارزات انتخاباتی بودند و زنان نیز حضور داشتند. در این انتخابات یک شیوه‌ای از مبارزات انتخاباتی فعال و بسیار خلاقانه‌ای وجود داشت. بیش از ۲۵۰۰ نامزد - در واقع ۲۵۲۱ کاندید - برای انتخاب مجدد نامزد شده بودند، از جمله تقریباً ۴۰۰ تن زن - به طور دقیق ۳۹۸ تن از زنان. از این تعداد، تنها یک تن آنان در طول مبارزات انتخاباتی انصراف داده است، در حالی که این رقم در مردان دو تن بودند که از مبارزات انتخاباتی انصراف دادند. این همچنین نشان دهنده سطح شجاعت و عزمی است که آنها در تمایل به شرکت در این روند دموکراتیک، هر چقدر هم پیچیده و گاهی اوقات دشوار، از خود نشان داده‌اند. از ۲۴۹ نماینده فعلی پارلمان، ۲۲۹ نفر به دنبال انتخاب شدن مجدد بودند و علاقه خود و همچنین تا حدی اعتماد خود را به سیستم دموکراتیک افغانستان ابراز نمودند. از ۲۵۲۱ نامزد، بسیاری از شرکت‌کنندگان جدید و بسیاری از چهره‌های جوان و جدید بودند. البته، باید دید که آنها در پایان در کجا این روند قرار دارند.

ما این را نباید فراموش کنیم که یکی از دستاوردهای اصلی این انتخابات این واقعیت است که این انتخابات واقعاً برگزار شد. افغانستان هنوز هم کشوری است که مصروف درگیری‌های بسیار پرتنش است. همین که انتخابات برگزار شد، به خصوص در مدت زمان کوتاه پس از انتخابات قبلی و در دوره‌ای نسبتاً بی‌ثبات‌تر - زیرا امنیت بهبود نیافته است؛ در واقع عکس این موضوع صدق می‌کند - خود یک دستاورد است.

در حالیکه هیچ حادثه مهمی رخ نداده است، اما تعداد قابل توجهی حوادث امنیتی رخ داده است. با این حال، آنها برای مختل کردن عمومی انتخابات کافی نبودند. شاهد این موضوع اشتراک تقریباً ۴.۳ میلیون رأی دهنده است که به پای صندوق‌های رایدهی رفتند و رای‌شان را دادند. البته، اکنون باید ببینیم که چه تعداد از این رأی‌دهندگان بطور واقعی در آن شرکت داشتند، اما این هم در مقایسه با وضعیت قبلی و فعلی، یک دستاورد بزرگ محسوب می‌شود.

در حالی که تثبیت ارقام حوادث امنیتی هنوز هم ادامه دارد، حوادث امنیتی در روز انتخابات حدود ۴۹۰ مورد تخمین زده شده است که در مقایسه با آن این رقم در انتخابات قبلی ۲۰۹ مورد ثبت شده بود. این نشان دهنده تفاوت بزرگی است، اما

تأثیر آن حوادث اساساً قابل مقایسه بود، اگر نگوئیم کمتر بوده است. باز هم، شاهد این است که مردم برای رأی دادن رفتند. شدت حوادث کمتر بوده است. وخامت کلی وضعیت امنیتی از سال گذشته تا به امروز در هر صورت بیشتر بود که این هم باید در نظر گرفته شود.

حدود ۱.۶ میلیون از مجموع ۴.۳ میلیون رأی داده شده تا به امروز - باید ببینیم که این به معنای چه تعداد رأی دهندگان است - در حوزه های رأی گیری زنان داده شده است که باز هم بیانگر شاخص مسیر است که همه ما باید از آن استقبال کنیم. نکته همین است. به گفته همه ای ما، صادقانه بگوئیم، برای ارائه ارزیابی کلی از انتخابات خیلی زود است، به جز این واقعیت که آنها برگزار شدند و ۴.۳ میلیون افغان شجاعت رفتن به مراکز رایدهی را داشتند که به گفته بسیاری از مردم، سیستم ها بهتر شده بودند. اما نتیجه هنوز هم مشخص نیست و به همین دلیل است که ما در مورد آن محتاط هستیم. همچنین باید ببینیم که میزان مشارکت واقعی در ولایات سراسر کشور به کدام مقیاس برابر یا نابرابر بوده است.

به گفته همه، کمیسیون مستقل انتخابات، علی الرغم چالش های عظیم امنیتی و لوژستیکی، در مقایسه با انتخابات ریاست جمهوری سال گذشته، بهبود قابل توجهی را از خود تبارز داده است. برخلاف سال گذشته، محلات همه مراکز رایدهی یک ماه قبل از روز آغاز رایدهی به طور عمومی اعلام شده بود. شاید شورای امنیت به یاد داشته باشد که سال گذشته، در جریان انتخابات ریاست جمهوری، فهرست مراکز رایدهی دو روز قبل از رایدهی نشر و اعلان گردیده بود و این بزرگترین دلیل نگرانی در مورد تقلب بود. اما این بار این فهرست یک ماه قبل منتشر شد. این احتمالاً بزرگترین اقدام کاهش دهنده ای بود که می توانست برای جلوگیری از تقلب گسترده و سیستماتیک صورت پذیرد. علی الرغم چالش های قابل توجه، مواد رایدهی در اکثر نقاط به موقع رسید و ۵۵۱۰ مرکز رایدهی از ۵۸۹۷ مرکز رایدهی اعلام شده به تاریخ ۱۸ ماه اگست، باز شدند. یکی دیگر از پیشرفت های عمده، تهدید های امنیتی برای طراحی، استفاده و جابجایی مواد حساس، از جمله رنگ شصت انگشت بود. فکر می کنم من و آقای رسول، وزیر امور خارجه، هنوز می توانیم با انگشتان خود شهادت دهیم که حداقل از رنگ که استفاده کردیم کاملاً پاک نشدن بود و بعد از ۱۰ روز هنوز هم مشتاقم که از شر آن خلاص شوم. ما در انتظار عام از برخی محصولات سفیدکننده استفاده کردیم و هنوز هم رنگ بر جایش است. این بدان معنا نیست که در برخی محلات تقلب صورت نگرفته است، اما کیفیت رنگ که در مقیاس وسیع برای انتخابات تهیه شده بود کاملاً خوب بود

با بیان این اوصاف، این بار انتخابات یک عنصر امنیتی مهم داشت و به ما اطمینان می داد که حداقل نظارت بسیار جدی نسبت به گذشته بر این روند اعمال خواهد شد. ما ۳۹۷۰۰۰ ناظر ملی داشتیم و آنها منافع هر نامزد را خود شان شخصاً نظارت می کردند. از این نگاه، آنها نماینده یک ظرفیت کاملاً چشمگیر بودند و می خواستند مطمئن شوند که حداقل تقلب گسترده رخ ندهد. مواد حساس نیز با وجود دو بار تهدید طالبان مبنی بر مختل کردن آن، کاملاً ایمن و بر سر وقت آن انتقال داده شد.

اما این فقط آغاز روند است. به همین دلیل است که به نمایندگی از شورا امنیت، در افغانستان و نیز خارج از آن، اکنون محتاط هستیم. ما تلاش نمودیم و سعی کردیم از روند انتخابات برای پیشرفت حمایت کنیم و سعی کردیم مردم افغانستان را تشویق نماییم که احساس کنند رای دادن ارزش ریسک کردن آنرا را دارد زیرا دموکراسی در حال پیشرفت است، ولی ما اکنون محتاط هستیم، زیرا باید ببینیم نتیجه چه می شود. با وجود برخی تقلب های جزئی و مطمئناً مشکلات فراوان، نتیجه بسیار به این امر بستگی دارد که آیا کمیسیون مستقل انتخابات و کمیسیون شکایات انتخاباتی، استقامت، شجاعت، بی طرفی و عزم راسخ برای بررسی واقعی ۳۹۰۰ شکایت دریافت شده را که تا اکنون رسیده است توانایی تشخیص درست و غلط بودن آنها و اتخاذ تصمیم تا قبل از ۳۰ ماه اکتوبر را خواهند داشت و یا نه.

هویدا است که ۲۰۰۰ بازنده وجود دارد و وجود خواهد داشت - از مجموع ۲۵۲۱ کاندید فقط برای ۲۴۹ تن پست وجود دارد - و این بازندگان، ناگزیر، از قبل شکایات شانرا ابراز نموده اند. باز هم، راز و معما این خواهد بود که آیا کمیسیون های انتخاباتی می توانند به شیوه ای باورمند عمل کنند یا خیر. ما آماده ایم تا از آنها حمایت و پشتیبانی کنیم، اما این مسئولیت افغان ها است.

در مورد نتیجه نهایی انتخابات، از طرف ما باید زمان لازم برای این پروسه در نظر گرفته شود، که الی تاریخ ۳۰ ماه اکتوبر است - و تاریخ ۸ ماه اکتوبر برای نتایج اولیه و ۳۰ اکتوبر برای نتایج نهایی، کم و بیش، بر اساس کار طاقت برسا که آنان همین اکنون باید انجام دهند. ما نباید قضاوت های زود هنگام نماییم. باید توجه داشته باشیم که پیشرفت های مثبت نسبت به انتخابات سال گذشته - که همه ما، از جمله سازمان ملل متحد، با احتیاط در ارائه هرگونه اعلامیه در مورد قبل از روشن شدن نتیجه آن، درس های کلیدی از آن گرفته ایم - ما را محتاط و اما حامی گام های پیش رو در تضمین یکپارچگی پروسه و پاسخگویی به مردم افغانستان می کند. نظریات نهایی در پایان ماه ارائه خواهد شد.

امید است پس از پایان موفقیت آمیز انتخابات، به هر شکلی که باشد، بحث واقعی در مورد آینده نظام انتخاباتی و اصلاحات بلند مدت انتخاباتی آغاز شود. ما از قبل این را می دانیم. بسیاری از مردم اینجا مشتاق این موضوع هستند، و مردم افغانستان نیز همین امید را دارند. یوناما با دولت، با نهاد های انتخاباتی و همه شرکای مربوطه افغان و بین المللی، به ویژه اتحادیه اروپا، همکاری خواهد کرد.

نماینده اتحادیه اروپا، ویگداس اوساکاس - همانطور که شورای امنیت می داند، ما با او از بسیار نزدیک کار می کنیم - که اتحادیه اروپا پیش از این به طور علنی علاقه را برای داشتن نقش رهبری در حمایت از روند اجندای اصلاحات انتخاباتی با دولت افغانستان را اعلام کرده بود. ما نیز از آن حمایت خواهیم کرد. به احتمال زیاد، این موضوع بر چارچوب قانونی انتخابات و پایداری تقویم انتخاباتی متمرکز خواهد بود، زیرا ما نمی توانیم هر سه ماه یک بار انتخابات داشته باشیم. وضعیت وجود دراز مدت کمیسیون شکایات انتخاباتی، که فعلاً فقط موقتی است، آن را در مقایسه با کمیسیون مستقل انتخابات بسیار شکنندگی می سازد یک نقش انتخاباتی واحد در سراسر کشور نیاز است، زیرا همانطور که شورای امنیت می داند، ما آن را فعلاً نداریم و حل عمده همه مسائل، ایجاد ظرفیت هر دو کمیسیون انتخاباتی می باشد.

پس حالا چه چیزی در دستور کار قرار دارد؟ یقیناً همانطور که شورای امنیت می داند، سال با ایجاد مجموعه ای از سنگ بناها آغاز شده است. اولین مورد کنفرانس استانبول بود. سپس کنفرانس لندن را داشتیم، به دنبال آن جرگه مشورتی صلح، سپس کنفرانس کابل و اکنون هم انتخابات.

قدم بعدی چیست؟ بدون شک، یک پروسه سیاسی گسترده تر. ما این را شنیدیم و دیروز شنیدیم که رئیس جمهور کزی در مورد راه اندازی کمیسیون عالی صلح با بیش از ۶۷ عضو متشکل از همه اقشار جامعه افغانستان توضیح می داد. ما بر اساس مأموریتی که شورای امنیت برای ما داده است، بر حمایت از آن و روند کابل تمرکز خواهیم کرد. در عین حال، با علاقه و احتمالاً با حمایت اساسی، روند انتقال را که احتمالاً در اجلاس لیسبون و سپس در کابل مورد بحث قرار خواهد گرفت، دنبال خواهیم کرد.

خوشحالم که از حضور همکار و دوست ما مارک سدویل، که نماینده ارشد غیر نظامی نیرو های بین المللی کمک به امنیت است، در اینجا قدردانی کنم. من در اینجا فرصت دیگری بدست آوردم تا بگویم که ما چقدر از نزدیک با هم همکاری کرده ایم

و چقدر مهم است که به این شکل کار می‌کنیم تا از هرگونه سر درگمی جلوگیری کنیم و اطمینان حاصل کنیم که افغان‌ها احساس کنند که ما، جامعه بین‌المللی، همه با هم در حمایت از رهبری افغانستان متفق هستیم.

می‌خواهم امروز برخی از شرایط کلیدی را که برای به اصطلاح نقشه راه از طرف ما در روند کابل ضروری است، برجسته کنم. روند کابل نمی‌تواند فقط یک عمل تکنوکراتیک باشد. همه شرکا باید از نظر سیاسی در پشت این طرح کار مشارکت کنند. ما می‌دانیم که می‌توانیم در این مورد بر نقش رهبری رئیس جمهور کرزی حساب کنیم.

دوم، ما باید از طرح‌های جدید یا ابتکارات رقابت مانند اجتناب کنیم. ما باید بر شناسایی اولویت‌های که کنفرانس کابل گفته است ابتدا باید به آنها پردازیم، بر آن تمرکز کنیم و تلاش جمعی خود را در پی آنها متمرکز سازیم. دولت در مورد اولویت‌های که به دنبال پیگیری آنها هستند، سیگنالی ارسال کرده است: اجرای برنامه‌های اولویت ملی و اصلاحات مدیریت مالی عمومی. ما باید از این اجندا حمایت کنیم و قصد داریم روی آن کار کنیم.

سوم، ما، جامعه بین‌المللی نیاز داریم تا از طریق هماهنگ کردن منابع - یا هماهنگ کردن مجدد منابع - با اولویت‌های دولت، سهم خود را در این معامله داشته باشیم. سازمان ملل متحد در کابل به رویکرد "ملل متحد واحد" متعهد است، به طوری که ما نیز در این هماهنگ سازی مشارکت کنیم و نه تنها که در هماهنگ سازی مجدد سایر شرکا نیز کمک کنیم.

چهارم، ما باید همچنان تلاش کنیم تا همانطور که مردم افغانستان از ما و دولت افغانستان توقع دارند، مبتنی بر نتیجه باشیم. من قصد دارم تا قبل از جلسه بعدی بورد مشترک هماهنگی و نظارت که در آخر ماه نومبر برگزار می‌شود، با دولت همکاری کنم تا اطمینان حاصل شود که این بورد، بدون نیاز به ایجاد نهادها یا مؤسسات جدید، می‌تواند احیاء شود و به عنوان یک نهاد پیگیری برای پیگیری واقعی کنفرانس کابل عمل کند.

البته، همه این فعالیتها تنها در صورتی پیش خواهد رفت که به سمت یک برنامه صلح و ادغام مجدد واحد در یک روند سیاسی مکمل و سازنده که منجر به آشتی ملی در افغانستان آینده و بر اساس احترام متقابل صورت گیرد، حرکت کند.

در جامعه بین‌المللی اجماعی کلی وجود دارد که هیچ راه حل نظامی برای افغانستان وجود ندارد. در نهایت، راه حل می‌تواند و باید هم بتواند که سیاسی و افغانی باشد، راه حلی که تنها با حمایت گسترده تر منطقه‌ای و راه حلی که همه ما بتوانیم برای آن تلاش کنیم، تکمیل می‌شود. دیروز دولت افغانستان گام اولیه بسیار مهمی را در این راستا برداشت و یوناما مطابق با مأموریت خودش تمام تلاش خود را برای حمایت از آن انجام خواهد داد.

چند ماه آینده بسیار مهم خواهد بود، اولاً، از نظر بررسی روند پیگیری انتخابات، ثانیاً، از نظر اینکه چگونه انتقال می‌تواند به یک رویکرد مشخص، سازمان یافته و عادلانه در انظار مردم افغانستان و جامعه بین‌المللی تبدیل شود.

انتقال به معنای خروج نیست؛ بلکه به معنای انتقال است و دولت افغانستان همچنان از همه ما حمایت‌های لازم را دریافت خواهد کرد تا آنچه را که همه ما امیدواریم تا ببینیم، یعنی ابتکار صلح و آشتی ملی که باید تحقق یابد.

آقای رئیس، با اجازه شما، در اینجا صحبت‌هایم را به پایان می‌رسانم.